

Photos: by Etibar JAFAROV
Text: by Ziyarat JABBAROVA

AZERBAJXHANI - një tokë e tolerancës

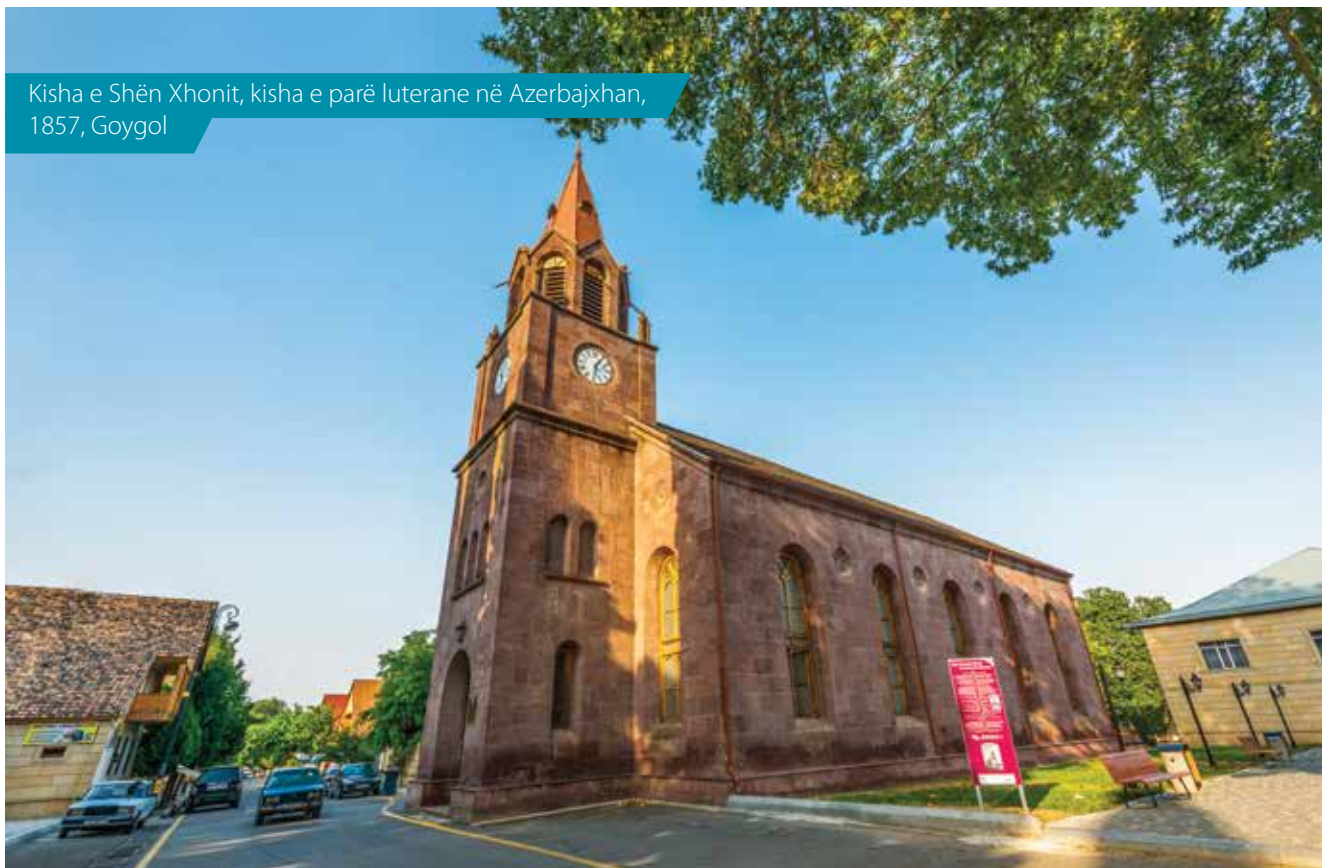


Nga brigjet e detit blu Kaspik, deri në malet e mbuluara me borë të Kaukazit të Madh dhe të Vogël, shtrihet Azerbajxhani, një vend jo vetëm me natyrë të bukur, por edhe me tradita shekullore miqësie dhe bashkëjetese paqësore të kombësive të ndryshme dhe besimeve fetare. Nuk ka dyshim se cilësitë e larta morale dhe vlerat humaniste të Azerbajxhanit dhe popujve të tjerë të këtij rajoni, kanë luajtur një rol të madh në shfaqjen dhe ruajtjen e këtyre traditave të mira. Azerbajxhani njihet nga shumë, si shembull për vendet e tjera në këtë drejtim dhe nuk ka dyshim se është atmosfera historike e tolerancës kombëtare-etnike dhe fetare ajo që ka shërbyer si parakushti më i rëndësishëm për zhvillimin e sotëm gjithëpërfshirës të vendit dhe për stabilitetin dhe qetësinë aktuale të brendshme. Së bashku me përfaqësuesit e titullit komb, të gjithë popujt që jetojnë në vend - lezginët, talyshët, kurdët, tatët, avarët, tsakhursët, ingiloys, përfaqësues të popujve më të vegjël si udi, budug, khinalig, gryz, si dhe rusët, tatarët, gjermanët dhe të tjerë, ruajnë dhe shumëfishojnë lirisht traditat e të parëve të tyre dhe zhvillojnë kulturën e tyre kombëtare. Është e natyrshme që bijtë e kësaj toke, që u përkasin të gjitha kombësive dhe bashkësive fetare, dhanë një kontribut të denjë në luftën për

lirinë dhe integritetin territorial të Azerbajxhanit.

Duhet theksuar se marrëdhëniet ndërmjet interpretimeve sunite dhe shiite të islamit, të cilat janë bërë burim tensioni dhe konfrontimi në një sërë rajonesh të Lindjes Myslimane, karakterizohen nga uniteti dhe vëllazëria në Azerbajxhan. Në shumë xhami të vendit mbahen lutje për bashkimin dhe kohezionin e njerëzve. E njëjta frymë uniteti është e qenësishme në fetë e tjera, të cilat janë praktikuar në Azerbajxhan për shumë shekuj. Kështu, një numër i vogël i popullit udi, pasardhës i Albanisë Kaukaziane, djepit të krishterimit në Kaukaz, po praktikojnë lirisht ritualet e besimit të tyre, të bashkuar në komunitetin e tyre fetar. E njëjta gjë vlen edhe për ndjekësit e ortodoksisë, si edhe për protestantizmin dhe katolicizmin - fetë e krishtera që erdhën në tokat azerbajxhanase në shekullin e 19-të. Feja e tretë mono-teiste, judaizmi, është praktikuar në Azerbajxhan që nga kohërat e lashta. Hebrenjtë malësorë që jetonin në këtë tokë për shekuj me radhë, të cilëve më vonë iu bashkuan hebrenjtë gjeorgjianë dhe relativisht kohët e fundit hebrenjtë ashkenazi, kanë pasuruar ndjeshëm palatën etnokonfesionale të Azerbajxhanit. Sot, kur valët e antisemitizmit dhe islamofobisë po shtohen në qoshe të ndryshme anembanë globit, Azerbajxhani duket se

Kisha e Shën Xhonit, kisha e parë luterane në Azerbajxhan, 1857, Goygol





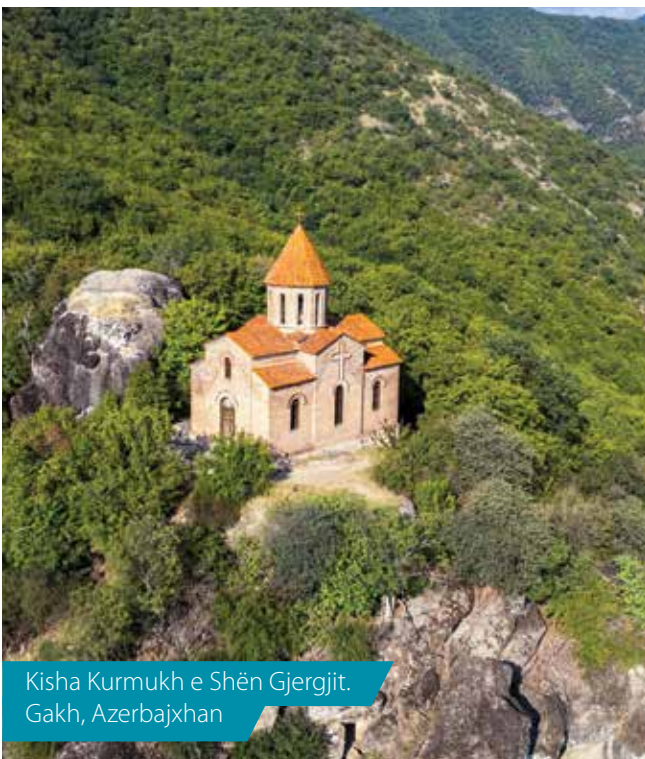
Xhamia Taza-Pir. Shekulli i 19-të, Baku

është njëri nga një grusht ishujsh paqeje dhe tolerance, të çliruar nga të gjitha vese të tilla. Lutjet e ofruara në sinagoga për unitetin dhe mirëqenien e popullit azer-

bajxhanas formojnë një tërësi harmonike me jehonat e ezanit dhe tingëllimave të kishës, duke u shkrirë në një himn të vetëm që lartëson unitetin dhe vëllazërinë midis njerëzve.

Është shumë tregues se dekreti i presidentit të Azerbajxhanit "Për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të pakicave etnike, popujve të vegjël dhe grupeve etnike, ndihmën shtetërore për zhvillimin e gjuhës dhe kulturës së tyre", i nënshkruar më 16 shtator 1992, ishte dokumenti i parë i tillë në hapësirën post-sovjetike. Kjo, nëse mund të them kështu, simbolizon në rrafshin zyrtar realitetet historike, rëndësia dhe përmasa humaniste e të cilave janë të dukshme dhe të padyshimta. Me fjalë të tjera, realitetet e tolerancës që ekzistojnë në Azerbajxhan janë bërë pjesë e mishit dhe gjakut të njerëzve që jetojnë këtu dhe janë me rëndësi dhe interes të jashtëzakonshëm për të gjithë botën.

Duke marrë parasysh këtë, "IRS-Heritage" po boton veprat e fotografit azerbajxhanas Etibar Jafarov, të cilat janë përfshirë në projektin e tij «Ngjyrat e Azerbajxhanit». Fotografitë e mjeshtrit, të shkrepura në pjesë të ndryshme të vendit, krijojnë një pamje të gjallë të atmosferës së miqësisë dhe harmonisë ndëretnike dhe ndërkonfesionale dhe bashkëjetesës paqësore që mbretëron në këtë tokë. 🌟

Kisha Kurmukh e Shën Gjergjit.
Gakh, Azerbajxhan

Sinagoga me gjashtë kupola në fshatin Krasnaya Sloboda,
shekulli XIX. Rajoni Guba, Azerbajxhan





Valle popullore Ingiloy



Përfaqësuesit e klerit hebre dhe të krishterë duke lënë një xhami në Baku

Valle popullore Talysh



Kisha Katolike e Konceptit të Papërlyer të Virgjreshës së Shenjtë Mari në Baku





Khinalig village



Valle popullare tatara, rajoni Ismayilli, Azerbajxhan





Përfaqësues të besimeve të ndryshme fetare të Azerbajxhanit në një tryezë



Shërbimi i faljes së bashkimit në Baku, Xhamia e Katedrales Heydar

Shërbimi hyjnor në një sinagogë, Baku



Katedralja Ortodokse e Grave Miroprurëse, 1909, Baku.

